

L'ubo Dobrovoda

JA PARKÁČ

MARENČIN PT

Socík bol šialená jazda ➔

Socík bol šialená jazda →

do medvedej riti svetlých

zajtrajškov

На вечные

часы

a nigdy inam

(Keď si skromná madam Veronika prečítala poďakovanie, ktoré som napísal, iba ľudsky múdro poznamenala: „Šak si si to napísal sám, ty kokot!“)

[illegible]

ISBN 978-80-569-0828-0 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0829-7 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0830-3 (ePub)

Ľubo Dobrovoda
Ja parkáč

MARENČIN PT

Bojím sa, strašne sa bojím, že už nikdy nezažijem ozajstný hlad, ozajstný strach a ozajstnú radosť, takú, ktorá ma premkne úplne celého a zo mňa ako z natlakovaného papiňáku vyletí tenučké šťastné „lííí“ . To detské tetelivé šťastie z obrieho očakávania niečoho neopísateľného a vzápätí smrteľné sklamanie, že to niečo neni to, čo som chcel, aj keď je to presne to, ibaže oproti sneniu, v ktorom to rástlo každý deň do neskutočnej farebnej krásy, zrazu držím v ruke úplné nič. Prosím, chcem ešte raz prežiť saltá mortale do bezodnej hĺbky zúfalstva a strmhlavé raketové erupcie do absolútnej nirvány. Ako vtedy, keď som cestou zo školy vyfackaný, smutný a hladný, lebo ja som vždy chodil zo školy vyfackaný, smutný a hladný, našiel na lavičke dva rohlíky. Iba si tak ležali a čakali na mňa. Mňaam, nikdy mi nič tak nechutilo. Päťdesiatpäť rokov spomínam na štyridsaťhalierové rohlíky. Tisíc a jedna spomienka je preč, ale táto ma máta každý deň. Vtedy, v rohlíkovej dobe, bolo všetko úplne naozaj. Učitelia tĺkli a krákali za vlasy, matka mlátila varechou. To bolo jediné, na čo ju používala, lebo doma nebol nikdy ani kúsok žrádla, ktorý by s ňou pomiešala. Penzisti škripavo nadávali a spomínali na staré zlaté časy, z kina sa vyhadzovalo za rozbalený cukrík a knižka pod stromčekom bola najviac. Iné sa ani neopovážilo žiadať. Drsná doba a aj tak vo mne spomienky na ňu svietia smejavou ružovo. Viem prečo. Lebo vo fackách nebola faloš, len bolesť, čo chutila slano ako obliznuté slzy. „Strejcovia s kotlami od piva“ smrdeli ako capi, babky s úsmevom neznehynbným botoxom boli stelesnená dobrota. Vyhasnuté bezveké instagramové strašidlá s mŕtvymi očami nás budú mátať oveľa neskôr. Koprovka

voňala a dnešní televizní kucháři, kterých by v středověku dali katovi, a tak by boli bez lebky i lepku, varili zatiaľ len tatkom vo vajcách. Ten môj svet mal iba jeden stajling – šatové sukne, tesiláky, kárované košele a pámbů s námi a zlý pryč, púpavové trvalé brčkavé ako ovčie rúno. Nenávidím falošné kulisy, v ktorých hráme vymyslené roly. Smile. Blik. Ksicht. Filter. Cmuk. Like! Pupupidu. Sme mizerní herci a pre samú štylizáciu nežijeme, iba kontrolujeme, či nás niekto, prekrista, necvakol na instáč takých, akí sme normálne. Brr, to teda nikdy, srat' na to, že nás na živo nikto nespozná. Svět chce být klamán. Retuš must do go!

A predsa, sa niekedy zablyskne niečo ozajstné, nekašírované a nádherné, starosvetské... Sedím v horskej chate, vedľa mňa táta Čech a chlapec. Zohrievajú sa a pokútne pijú čaj z otrieskanej termosky. Na sebe maskáče z vojenských prebytkov, čo iné. Chlapec s rozžiarenými očami sleduje pípu s limčou a zákusky vo vitríne. Nič nebude, je to drahé, to vie dobre. Zrazu sa mu oči zastavia na päťlitrovej fľaši plnej desať a dvadsať centoviek na konci pultu. „Táto podivej, poklad!“ A táta s rovnakým pohľadom oduší: „No joo, čoveče.“

„Jéžiš táto, za to bych moh mít úplně všechno.“

Chcem im kúpiť limču, zákusok, a ešte úplne všetko, ale už sú preč, iba táta vyfotí prastarým foťákom „poklad“ pro mámu, „aby tu nádhery taky videla“ – pošepne mu kluk. Pozerám sa na mince a myslím na svoje rohlíky.

Už viem, čo urobím! Každé ráno si umyjem oči živou vodou, aby vedeli nájsť všetky ozajstné poklady sveta. Urobte to tiež, a ja budem vedieť, že sme v tom hľadaní spolu. Budeme sa strašne silno dívať a usmievať sa len tak pre seba ako najmenší Malkáči z fackovacej doby, čo našli poklad. DVA ROHLÍKY S VŔŇOU DETSTVA!

Vpálil som do
Negrohiltonu na
nádych ako hlbinný
potápač. Pri dverách
bolo treba postáť
v dekompresnej
komore medzi basami
chl'astu a kachľami,
nadychovať sa syčivo
pomalinky s päťami
na očiach, lebo plúca
odmietali v prvej
chvíli prijať zmes
plynov, na ktoré
bola aj Mendelejevova
tabuľka prvkov
krátka.

Ukradnuté mamy

Srdiečko je najt'ažšie, lebo sa musí vystrihovať z papiera. Všetky deti vedia strihať, lebo majú doma nožnice. Iba ja a Zdenko nemáme. Lenže Zdenkovi to nevadí, on srdiečka nestrihá. Ani sa nefotí s veľkou kvetinou, čo je úplne gumená. Pani vychovávateľka Chrobáková dala Zdenkovi tou kvetinou po hube, aby nerobil na nás dobré deti ksichty a hlavne nedráždil pána fotografa. Zdenko totiž vie skovať oči do hlavy tak, že mu zostanú iba dve biele diery. Vyzerá ako pán Záruba, čo má sivý zákal. Ja som si myslel, že pán Záruba je strašidlo, ale mama mi povedala, že strašidlo je pani Zárubová. Pani Zárubová chodí po dome a má oblečené iba vlasy. Sú dlhé, rozletené a furt sa hýbu ako bieli hadi. Pani Zárubová stále niekoho hľadá. Niekedy ma pritisne k sebe a syčavo hadovo šepká: „Moje dčvenko zlatá,“ a pritom mi búcha o hlavu svoje prso. To prso vyzerá ako vrecko na mlieko, je bledomodré a studené. Prsa sa bojím, a ešte, že sa zapletiem do tých vlasov a udusím sa ako ten vtáčik, čo sme ho s tatkom t'ahali zo šípok. Tatko toho vtáčika vyt'ahoval strašne dlho a pritom reval na celú horu: „Au, au, kristušátnekyt, aj s vyjebaným deckom!“

Mal krvavé ruky a vtáčik bol radšej mŕtvy. Bodaj by nie, ved' nie je zvyknutý na tatkove húkačky. Tak sme ho dali do krabíčky od zápaliiek a zakopali do krtinca, lebo tatko nemal

lopatu a s rozfaklenými rukami plnými tetanu a besnoty zo skapacín nič „kopat nebude“, ešte vraj „môže kopnúť mňa do riti, že vymýšlam blbosti“.

Zdenko stále robil na deti biele oči a ešte si aj prstami rozťahoval pusú. Bolo to hrozné, lebo sme museli strašne kričať a fotograf povedal, že „se skurvenejma harantama se seru naposled to přísahám na svatýho Herodesa“. Ešte povedal, že mu môžu všetky maminky světapolíbit prdel, ale to som počul iba ja. Pani vychovávateľka vytrhla Eričke kvet z ruky a švihla Zdenka cez celú hubu aj cez ruky, ktorými si ju ťahal. Zdenkovi sa oči vrátili natotata späť, na líci mu navrela červená klobása a začal hneď revať.

„Vopatrne s tou kytkou,“ hneval sa fotograf, „ešte mám šesť školek i dyž bych teda radši fotil vopičí prdele v zoologický.“

„To aj my,“ povedal som potichúčky, aby som nedostal kvetom po vyfotenej hube. Zdenko s klobásou na líci vyzeral ako Žofre de Peirak z Angeliky, ale jemu to môže byť jedno, aj tak sa nefotí, lebo má zomretú mamu. To má dobré. Nemusí robiť srdiečka, ani výkresy a hlavne nemusí vyhadzovať peniaze na debilné darčeky pre mamičku. Ja mame darček kúpiť musím, lebo odkedy sme s tatkom rozvedení, hovorí, že som jej chlap a musím sa o ňu starať. To je hrozné! Kúpim jej nanukovú tortu. Tú mám rád, ale to nestačí, lebo mama by vykrikovala, že darček, ktorý sám zožeriem, nie je darček. Asi kúpim topánku na kľúče, stojí iba dve koruny a je veľmi pekná, lebo má na konci medvedie pazúry. Keby ju mama nechcela, nosil by som ju na krku s kľúčom od bytu a vyzeral by som ako Winnetou. Kvet nebudem kupovať určite. Minulý rok som kúpil kvet, čo sa volá klinec, niesol som ho v obrovskom papieri, ten papier sa mi zdal dobrý, lebo zbieram papiere do zberu, ale nikto

mi žiadne nedáva. Keď som prišiel domov a rozbalil papier, zostal som úplne perplex. To hovorí babička. A ešte aj daun – to hovorí tatko: „Som daun, dostala si ma na kolená!“

Teraz to nehovorí, lebo je preč, a daun som ja, lebo v papieri kvet nie je. Utekal som naspäť do obchodu, lebo ma určite okradli, ale na prízemí vo dverách som našiel pricviknutú kvetovu hlavu. Asi mi vypadla, keď som odomykal. Spodok z kvetu som nikdy nenašiel. V našom paneláku ukradnú všetko. Bolo mi do plaču, lebo mi už nezostalo ďalších päť korún na druhý kvet. Tak som išiel von a odtrhol jedno bahniatko, čo nebolo ešte rozkvitnuté a izolepou na neho prilepil kvet. Dúfal som, že to mama nespozná, lebo bude ako obyčajne opitá. Aj bola, ibaže prišla s nejakým ujom, ktorý sa strašne smial, keď videl ten kliniec na kočičí nožce, lebo v Čechách sú bahniatka kočičky a pri tom smiechu mi zožral celú čokoládu Ledové kaštany, ktorú som kúpil mame. Ten ujo bol asi veľmi unavený, lebo sa hneď vyzliekol dohola a ľahol si do našej postele. Mama sa šuchla k nemu pod perinu a o chvíľu čudne dychčali, ako keby bežali hore schodmi. Ja som sedel smutno pri okne a rozmýšľal, kde budem spať, a pozeral, ako chodia deti s mamami a tatkami do cukrárne oproti, kam nesmiem chodiť, lebo „k nám se chodí jenom, když máš penízky,“ hovorí mi teta predavačka.

„Ukaž mi je, nebo vyčichni!“

„Teraz som zabudol, ale neskôr vám donesiem, keď mi dáte toho cukrového hada,“ hovorím ako že nič.

„Hadi tě počkaj a ty si jednou provždy pamatuj, tady se nedává, ale prodává, to je taková věc, že já ti dám hada a ty mně prachy,“ povie predavačka. Pozriem sa okolo, či mi ho niekto nekúpi, ale Česi sú lakomí. V Bratislave by mi určite niekto hada dal, možno aj dvoch.

„Zdenko,“ opýtam sa ho, keď prestane revať, „a vy s tatkom oslavujete MDŽ?“

„To vieš, že jo, nejdřív dem na hřbitov za mámou a potom mě táta veme na smaženej sejra s tatarkou a do cukrárny na jahodovej pohár se šlehačkou.“

To je krása, myslím si, taký parádny Deň žien! Keby bola mama na cinteri, užili by sme si ho krásne s tatkom, nemal by som postrihané ruky od srdiečka a v kasičke by mi ostali všetky peniaze. Lebo tatko kupovanie darčiekov nenávidí: „Kupovat hovadziny môže len hovado!“

A za to, čo by sme ušetrili na fotke s gumenou ružou, by sme šli do kina. A všetky mamy by nám mohli byť ukradnuté.

Tak im hovorím,
súdruzi, kokot téš neni
občas kokot,
ale furt kokot!

Z očí pod päšťami sa mi
vyvalili slzy. Až keď
som zvládol prečítať
nápis onli fór vajt
nad kachľami, presne
takto napísaný, bol som
pripravený vplávať do
oceánu. Snažil som sa
nenápadne prešmyknúť
okolo výčapníka do
sály vzadu, kde práve
začínala zábava.

„Kluk je génius,“ povedala riaditeľka mame, „musíme ho dať v září do školy.“

„To mu ale vezmeme dětství,“ opáčila mama, „dyť mu je sotva pět.“

Nepovedala to však dvakrát presvedčivo, skôr polichotene, a zároveň tak, že čo už mám robiť, porodila som Einsteina, musím ho obetovať.

„Vy tomu nebudete věřit,“ pozrela na riaditeľku, „vo mně taky říkali, že sem génius, dokonce se na mě chodili koukat učitelé z jinejch škol. Prej takovej skoro až paranormální zjev, jako sem byla já, ešte neviděli.“

„Tomu absolutně věřím, to já taky né,“ povedala pani riaditeľka a ostro pozrela na mamine červené pazúry a modré pančucháče, čo vyzerali ako hlava Fantomasa.

Raz som si ich natiahol na hlavu, aby som vystrašil babičku, ktorá k nám práve prichádzala na návštevu. Lenže cez ne nebolo vidieť ani ťuk, a ako som sa hrabal strašidlovo otvoriť dvere, potkol som sa o uhlák, spadol a rozmlátil si čelo o roh kachlí. Mama ma skoro zabila, lebo si myslela, že sú tým pádom poškodené, ale tým pádom som bol poškodený iba ja. Pančuchy boli nezničiteľné ako brnenie rytiera. Ovika z Postoloprť, čo som mu potriasal ruku na hrade Kost. Kastelán, čo nás sprevádzal, mi dal takú po zadku, že môj

šmyk aj s celou rytierovou rukou, zastavila až posteľ komtesy Kunhuty. Lebo ja, keď niečo držím, tak nepustím. Za rukou sa porúčal aj rytier, ale za to som nemohol, to spravil ten sprievodca, nemal ma mlátiť. Aj tak si dobre zavaril, musel totiž rytiera na mieste poskladať naspäť. Darmo vykrikoval, že on tu neni na to, aby opravoval, čo fagani zničia, a otlkal si ruku o každého nevycválaného hajzla, to myslel asi mňa, toho času pod posteľou. Mal smolu, pán, ktorý šiel v skupine s našou škôlkou, hulákal, že si zaplatil za historické exponáty a nie za kopu skrouceného plechu, na ktorú sa mohol pozrieť zadarmo v kovošrote. A vôbec, že okrem pár hrncov a dela je na hrade úplný hovno.

„Že vám neni hanba, za to chtiť takový nekresťanský prachy!“

Kastelán teda rytiera rinčivo poskladal a bol celý šťastný, že je nepoškodený.

Aj mama bola šťastná, že pančuchy sú nepoškodené a hneď ako ich skontrolovala, otvorila vyjavenej babičke, ktorá povedala, že z sa z nášho bytu „line řev jak z pavilónu šelem“. A pretože má jediná z našej rodiny vreckovku, utrela mi kýbel krvi z hlavy a dala pusu. Mama sa smiala.

„Neječ, Fantomasi, kebule ti sroste. Horší by byli punčochy. Sou jediný v celým Jablonci. Ty sem dostala vod toho fešáckýho Igora, co byl v cizinecký legii, a nedávno ho nahatýho v mínus dvaceti zavřeli do blázince.“

Babička, ešte stále v kabáte, pokrúti hlavou:

„Ježíšku na křížku, holka, proč si ty vždycky musíš najít někýho nebezpečnýho šilence, nota bene z blázince?“

„Z legie, mami, francouzský! A není blázen, je to dobrák vod kosti, kuřeti by neublížil. Jenom to má z toho bojování v hlavě drobek pomotaný.“

Babička namieri vyčítavý prst na mamu: „Tak to mi teda

prozrad', jak se asi říká tomu, kdo to má v hlavě pomotaný, když né blázen?“

„Ale no jo furt,“ našťve sa mama, „ty zas do všeho moc vidíš. Seš tak zlá, vopravdu zlá, přitom ho ani neznáš. Víš kolik pozabíjel zulokafrú, mamelukú a jinejch divochú, co tam v dálce řáděj jak černá ruka, jenom, aby na světě bylo líp? Že ti není hanba vo něm takhle mluvit, mami!“

Babička sa rozplače.

„Já sem zlá? Dyť já se vo tebe jenom bojím, když poslouchám, s kym se taháš.“

„Prosim tě,“ mávne rukou mama, „to není vůbec tak jak to vypadá. Igor se jenom trochu splet. Myslel si totiž, že ten příšernej cikánskej barak v Revoluční, co se mu říká černej mor, je plnej Alžířanú, kerý nás chtěj pod rouškou noci všecky pozabíjet.“

Babička vytreští uslzené oči.

„A to se ti zdá normální, že se někdo takhle plete?“

„A co je dneska normální?“ odpovie mama filozoficky. „Na druhou stranu voni Cikáni taky nejsou žádný nevinátka! Tak se teda slík do naha, jak byl zvyklej ze Sidi bel Abbes...“

„Kto? Kde?“ opýtam sa.

„Strejda Igor v Alžíru, ty vole, poslouchej ušima, né prdelí! Natřel se nákým černým vixem a plazil se závějema do toho baráku s kudlou v hubě udělat s nima krátkej proces.“

„S nožem v hubě?“ zopne ruky babička. „Dyť to je normální vrahoun!“

„Ale prosím tě! Dohromady se nic nestalo, tak nešil. Cigoši ho zmerčili, ztrískali dokulata a vodtáhli nahatýho na fízlárnu. Prdel byla, že fízláci ho vůbec nechtěli zavřít, páč maj Cigošů plný zuby. Řekli, že by měl dostat metál a né basu, a dali ho za vodměnu do blázince, protože se jako slík

na verejnosti a budil pohoršení. Cikáni ŕvali, že pohoršený sou tak akorát voni a jinak to nikoho nesere, a vůbec, že to je strašná nespravedlnost! Kdyby šli na někoho s kudlou Cigoši, tak by je určitě zavřeli, až by se z toho posrali. No to jó, řekli fízlové, a dali jim pro jistotu přes držku, aby na to jako nezapomněli. No a všichni sou spokojený. Igorovi se v tý šaškárně líbí, prej si tam dokonce nabrnknul nákou doktorku. Takže, adios amore, další punčochy už nebudou.“

„A ty si prostě nemůžeš voblíknout normální hnědý jako jiný slušný ženský?“ opýtala sa babička.

„To teda vopravdu né,“ opáčila mama, „nejsem stařena ani kráva bez fantazie. Já sem renesanční nonkonformní vosobnost s vlastním vytříbeným vkusem.“

„A to jako tohle všechno seš těma punčochama?“

„Jo,“ povie mama hádavo, „přesně těma punčochama, představ si to.“

Babička vzdychne, vyzlečie si kabát a dá mi mačacie jazyčky. Vosobnost mama mi ich vytrhne a kým sa spamätám, polovicu zožere.

„Aby ses z tolika chćíplejch jazyků nevotrávil.“

Rozplačem sa a babička, ktorá ešte plače, mi dá žuvačku Pedro radšej rovno do pusy. To, že tým Cigošom, ktorí dobili dobráka uja Igora, dali policajti „gumolěčbu“ s pelendrekom, ma teší. Aspoň raz dostali világoš aj oni, a nie furt len my. U mňa v škólke sú z „čierneho moru“ šiesti – Aladár Dolár, Štefan Dunka, Dezider Rigo, Koloman Pešta, Vinetú Červeňák, Žofre Zajac – a mlátia nás furt. Forejtovi vyrazili zub a určite by ho Dunka vyrazil aj mne, keď mi natankoval tú strašnú mordú do huby. Lenže mne sa, keď som bol s tatkom v lunaparku pri Dunaji, vybili všetky zuby o volant na narážacom autičku. Tatko ma totiž nemohol držať, lebo si tienil oči, keď pozeral proti slnku na takú tetu a hovoril:

„Hentá je určite naostro, nevidím ani gatky ani podprsenu. To je špina nehanebná, určite Maďarka, tá by len trtkala, to ja poznám!“

No a mňa vďaka tej trtkacej pani postretlo obrovské šťastie, že mi Cigoši nemajú čo vyraziť. Kludne mi môžu dať po hube aj stokrát za deň. Rozmýšľam, že keby som sa priplížil a pichol ich, keď budú poobede spať, možno by mi pokoj a ja by som sa mohol hrať s merkurom, ktorý nám stále berú. Ale skôr by ma zmaľovali ako kraslicu, to vedia parádne.

Prestanem spomínať a znova sa započúvam do debaty, ktorá sa zrazu zo mňa presunula na geniálnu mamu. Tak je to vždy, že sa na mňa zabudne ako na smrť. To hovorí babička, ale ja nezabúdam, myslím na smrť stále a predstavujem si, ako mi v hrobe lezie z ucha žížala.

„Tomu naprosto verím, že se na vás nemohli vynadívat“, zopakovala riaditeľka mojej školky, keď si znovu pozrela celú mamu, nielen pančuchy fantomasky, z ktorých mám jazvu, ale aj obrie opätky, čo vyzerajú ako kopytá, a čudné zelené vlasy, ktoré jej nafarbila teta Viera.

Ona sa totiž pomýlila a ukradla v robote namiesto farby omylom odfarbovač škvŕn. Mame absolútne nevadilo, že je zelená, povedala: „Teda se na mě vohlídne i slepej a ženský se závistí poserou.“

Teta Viera jej nadšene prikyvovala, pretože sa bála, že ju mama zabije. Lenže v nej sa nikto nevyzná. Skoro to však zabilo babičku. Tá s vodníčkou mamou odmietla sedieť v jednom autobuse. Mame to bolo šuma fuk, šla na dušičky sama a bola navýsost spokojná, lebo sa za ňou otáčali nielen všetci chlapi, ale ešte aj šofér.

„Skoro sme nabourali, jak na mě v kuse čuměl,“ hovorila mama hrdo tete Jarče.

My s babičkou, ktorá mala plnú kabelu jazýčkov, lesneniek, miňoniek, hořických trubičiek, lentiliiek a antiperlí, sme šli vlakom a ja som si prial, aby sa tá cesta nikdy neskončila.

Mama nevenovala riaditeľke, ktorá si ju stále prezerala, pozornosť a pokračovala v príbehu o svojej genialite.

„Jenže, to víte, po válce nebylo školství v takovém stavu, aby se mohli kantoři věnovat individualitě mého kalibru,“ zavzdychala a tvářila sa skormútene. „Kde já jsem mohla být, kdyby nepřišli ve vosumaštyrycátym komunisti! V Americe by se vo mně porvali jako vo Baťu nebo českéj křišťál, tomu věřte, to vám garantuju!“

„Samozřejmě,“ povedala riaditeľka čudným hlasom, „individualita vašeho kalibru, to ste se zadefinovala vopravdu skvěle, pani Dobrovodová. Já se přiznám bez mučení, že takovou persónu jako vy jsem skutečně nikdy neviděla a to jsem prosím ve školství třicet let.“

Mama horlivo prikyvovala.

„Jo, jo, tak to je. Já sem vždycky cejtila v sobě vobrovskou sílu a inteligenci. I teďka se mi zdá, že všichni vokolo mě sou diametrálně blbější než já,“ pozrie sa vyzyvavo na riaditeľku.

Tá očervenie a pomaličky opáči:

„Tomu se nedivte, vždyť vy jste přece dočista nakalibrovaná.“

„Přeesne,“ poteší sa mama, „vobyčejnému vobčánkovi tyhle posraný bolševický gubernie, takovému tomu ušlápnutému maloměšťákovi nebo dělnasovi setkání se mnou rozbije všechny hodnoty, pro který doted' žil. Na mě totiž není normálního vůbec nic. Sem prostě zjev, jako Eiffelovka nebo Prachovský skály,“ povie dramaticky mama, zapalujúc si riaditeľkinu cigaretu značky Clea.

Ona si cigarety nikdy nekupuje. Ani víno, ani jedlo, ani čapicu pre mňa, a najnovšie už ani topánky, lebo nemáme žiadne peniaze a ja musím čakať, až pôjdem k tatkovu do Bratislavy. Tam sa najem, obujem a stará mama mi kúpi darčeky. Teda, nekúpi, ukradne v školke, kde robí pomocnú vychovávateľku. Autička, kýbliky s lopatkami aj parádne knižky, všetko si doveziem radostne do Čiech. Mama sa vždy smeje a hovorí:

„Vidiš, tudle Nevědka bába ukradla v mateřské školce Limbová 6 a Štoplíka na Lumumbovi 4.“

Dobre, že mama je génus ako ja, lebo mi všetky tie orazítkované knižky môže čítať v posteli. To mám rád.

„Já bych příběhy o vás poslouchala nejradši pořád, ale je nejvyšší čas dořešit tady Luboše,“ povie riaditeľka, vytrhne mame cigarety a schová si ich do šuflíka, čo mamu neskutočne našťve.

To poznám. Stavil by som sa o milión, že jej riaditeľka z tých rečí o inteligencii a o tom, aký je „zjev“, neverila ani ň. Aj keď, pravda je, že mama robila všetko inak ako ostatní rodičia. Nekúpila mi ani jednu vystrihovanku, ktorú sme si mali priniesť do škôlky, a aj tak by mi bola na prd, lebo mi nekúpila ani nožničky.

„Střihej ušima,“ zasmiala sa, „ať ti pučej, já sem chudobná.“

Asi preto som bol na karnevale jediný normálne oblečený. Keď som sa v šatni rozplakal, vidiac indiánov, robotov, kovbojov a princov, povedala mi:

„Řekni, že seš Pavlík Morozov, to byl ten smrad, co udal Stalinovi svoje rodiče, to se bude líbit.“

Tak som to povedal a vyhral som cenu za najlepšiu masku. Cigoš Rigo bol druhý. Keď počul, kto som ja, dal si na hlavu placatú zasratú čiapku po fotrovi, v ktorej chodí

normálne. Pani riaditeľka o ňom raz povedala, že vyzerá ako bezprizorný od Makarenka. Lenže na karnevale už zrazu nebol bezprizorný a tváril sa, že je mladý Lenin a porazil Bajaju Fajta a kominára Plívu. Rigo je múdry, možno múdrejší ako Lenin. Ten by sa určite za Riga neprezliekol.

Mama po mňa chodila každý deň neskoro. Za to ju učiteľky nenávideli úplne najviac, a vždy, keď som s nimi na ňu do noci čakal, fackali ma a hovorili, že som smrad a už nech sme odtiaľ preč. Ona robila v propagácii a tam mali furt nejaké oslavy. Mama, ktorej hovorili grófka, musela sedieť na kolenách storočnému šéfovi pánovi Škarvanovi s modrým nosom plným malinkých ružových hadíkov. Asi preto, lebo je najľahšia. Keby si mu sadla na staré kolená tela Olina, čo s nimi robí tiež, tak by mu odpadli, pretože „*Olina má prdel jak trolejbus*,“ to hovorí mama, ale iba mne.

Pán Škarvan niekedy pije Gold king whisky z maminej topánky a jej to vôbec nevaďí. Kludne chodí len v jednej, kríva a spieva *Na Pankráci, na malým vršíčku, stojí staré stromořadí. Měl sem holku jak trojkolku, ale jinej mě na ní jezdí* alebo *Polibte mi všichni prdel, polibte mi všichni šos –* tú mám rád. Potom sa obuje a príde po mňa trochu nakrivo a veľmi neskoro. Na druhý deň ráno hovorí riaditeľka pani upratovačke: „Zas prišla scákaná, ta dorota,“ a obe sa na mňa pozerajú maličkými očami z vrabca.

Našťastie, v deň géniusa, bola mama tuho rovná. Pozrela sa na mňa, na prázdny stôl bez cigariet Clea a prehodila:

„Já bych ho tady asi přece jenom nechala. Co myslíte? Podívejte, jak je mrňavinkej.“

„Né, né, vyloučeno,“ zakrákala direktorka svojím cirkulárovým hlasom.

Mala ešte vraní, vlčí, ampliónový a potom normálny, učiteľský. Ten bol najhnusnejší.

„Každý den v mateřské školce navíc mu je na škodu.“

Génius, ja, stál vedľa mamy a nevedel presne, čo sa deje. Ved' riaditeľka predtým ako mama prišla, húkala:

„Toho grázla se musíme zbavit, jinak nás za něj všechny zavrou!“

A zrazu je ako med a ešte ma posielali do veľkej školy. Hurá! Na druhej strane neviem, či som jej rozumel úplne presne, lebo sa mi trochu motala hlava z toho, ako som zletel z druhého poschodia na dvor. Tesne vedľa šlapacieho moskviča, v ktorom sedel v čapici s gongolcom cigoš Dolár, kto iný. Dolár sa nezľakol, povedal iba:

„Nevotevžel se ti padák. Chceš do držky?“

Kým som mu stačil povedať, že otvoril, ale iba slabo, a do držky som od neho už ráno dostal, doletela riaditeľka a drapla ma za ucho.

„Cos to zas vyváděl ? Kdo ti dovolil otvírat okno? Víš, že ses moh zabít? Rozumíš, co ti říkám? Bolí tě něco?“

Nevedel som, na čo mám vlastne odpovedať, a tak som povedal:

„Bolí.“

„Co tě bolí?“ zručla.

„Noo, ucho.“

„Uhodil ses?“

„Neudrel, ale t'aháte ma predsa.“

Pustila mi ucho a strelila po hube. Zaujímavé, že sa ma už nespýtala, či ma to bolí. Bolelo. A Dolár sa smial a búchal si päst'ou pod bradu, aby ho nevidela a nevedela. Ja som však videl a vedel. Ved' som génius.

No a tak som šiel do školy o rok skôr. V škôlke mi závideli a ja som bol šťastný. Lenže iba chvíľu. Lebo celá tá slávna škola bola úplne debilná a ja by som radšej každý deň padal z okna, ako sedel v starej lavici s kalamárom a písal trojky,

čo vyzerali ako vrany a presne tak aj lietali medzi riadkami. Ani jedna nezaparkovala na linajke. Na každú stranu mi učiteľ Vacek napísal päťku, aj keď som sa snažil a moje vrany, teda trojky, boli pretlačené skoro až na poslednej strane zošita. Tak tuho som tlačil. Písať som sa naučil úplne posledný, a keď mi repetentka Cigánka Nina Čarná, ktorá bola odo mňa o tri hlavy vyššia, lebo chodila do prvej už piaty rok, napísala: „Luboši, budeme se prát a mrdat“, bolo mi to jedno, lebo čítať som sa nenaučil vôbec. Prečítal to až učiteľ Vacek, keď som sa mu celý šťastný pochválil, že som dostal list.

Ninu som už nikdy nevidel. Škoda, lebo odvtedy mi nikto nič nenapísal, iba sprostí učitelia poznámky.

Uja Igora z blázince sme stretli na začiatku prázdnin v električke. Bol strašne vysoký a úplne oblečený. To bola trochu škoda. Keby bol holý, bola by to väčšia sranda. Vyzeral úplne ako Old Shatterhand a držal za ruku strašne peknú tetu.

Mama sa mu hodila okolo krku. To ona robí vždy, ale iba pánom, a kričala na celú električku: „Čaa, jak žiješ, pucku?“

Tá pani sa na mamu škaredo pozerala a neveriacky zopakovala: „Pucku?“

Ujo Igor by sa bol najradšej v riti videl. To hovoríeva tatko. Mama ešte chvíľu vykrikovala, ako „se má báječne a jak je prostě šťastná, že nás čeká Bulharsko a vůbec, samí skvělý věci, a že je všechno prostě paráda“. Bol som prekvapený, že je mama taká veselá, lebo kým sme nastúpili do eliny, hovorila, že má „skurvenej život zsranej“, a keď som sa jej spýtal, kam pôjdeme na prázdniny, povedala: „Do prdele, znáš to tam?“

Nepovedal som jej na to radšej nič, lebo keby som

povedal, že to tam nepoznám, tak by mi mama jednu flákla a povedala: „Tak, a teď už to znáš.“ A to zas poznám veľmi dobre. Keď sme vystupovali z električky, pekne som uja Igora s tou tetou pozdravil, a ešte som im trochu kýval.

„Přestaň těm hajzlům mávat, nebo ti tu pazouru urazím,“ povedala mama. „Taková kráva šeredná pitomá, voblíknutá bez vkusu jak dojička. To bude zasraná Moravačka!“

Nevedel som, o kom hovorí a bolo mi to jedno. Stále som musel myslieť na Bulharsko. Zdenko si odtiaľ doniesol ružovomodré mušle a obrovskú šišku. Takú ťažkú, že by ju ani veverička neudržala.

„Mami, kúpiš mi potápačské okuliare?“

„Có? Na co?“

„Predsa do mora.“

„No to víš, že jo, dyť já mám přece peněz jak sraček. Celej den mi nic jinýho v hlavě nejde, jenom co všechno budu kupovat,“ povie mama a rozplače sa.

„Tak nemusíš,“ poviem rýchlo.

Viem, že sme chudobní, a aj sa o ňu trochu bojím, lebo mama skoro nikdy neplače. To skôr my okolo nej z nej.

„Neboj sa,“ ukludňujem mamu, „ja budem kludne plávať bez okuliarov, a možno ani plávať nebudem. Ved’ som to ešte nikdy neskúšal.“

Iba v škole na parketách, keď sa hráme na Titanic a lvetka spieva Blíž k tobě, Bože můj, jen k tobě blíž a my všetci plávame ako žaby a pritom kričíme:

„Je to studené, umieram,“ a rýchlo sa utopíme, lebo zvoní.

Mám rád tu pesničku o Bohu a mám rád aj lvetku, iba jej rovnátka nie. Dáva si ich do lavice a mne je z nich na grc. Ani tie sprosté mušličky nechcem, aj tak by mi ich cigoši ukradli.

Nakoniec sme do prdele nešli, iba za babičkou do

nemocnice. Dobešla za nami teta Alenka, mamina staršia sestra, u ktorej babička býva, a povedala: „S mamkou je to blbý.“

Mama sa jej hodila okolo krku.

„Alčoo, né!“

Keby tak teta Alenka vedela, že o nej mama hovorí, jak courá prdel po zemi, tak by ju isto neobjímala. Ale ona to našťastie nevie, a ja jej to určite nepoviem, lebo mám tetu Alenku strašne rád. Ona je taká dobrá ako babička, a pretože je tučná, je kludná a hladivá. Jednou rukou ma hladí a druhou mi dáva dvadsaťpäťkorunáčku.

„Tu máš za vysvedčení. Jak si dopad, chuligáne?“

„To se ani neptej,“ povie mama, „blbej je jak pučtok, samý štyrky.“

„No, dyť tys taky nebyla žádnéj lumen,“ povie teta Alenka.

„Mama bola génius,“ poviem ja.

„To byla, geniálně se uměla vyhnout každý práci,“ smeje sa teta.

Musím sa jej na tu maminu školu ešte opýtať, ale teraz radšej nie, lebo mama sa nasrala a hovorí: „V tyhle rodine jste mě vždycky měli všichni za hovno bez talentu.“

„Pod', ty talente,“ zavesí sa do nej teta a ideme.

Zvláštne je, že jej mama nikdy nič nepovie. Na babičku by štekala jak fena. To mi babička niekedy šepká, keď ju mama nepočuje: „Šťeká jak vzteklá fena!“ a ja silno kývem hlavou, ale tak, aby ma mama nevidela.

Bežíme do nemocnice. Keď tam prídeme, vo vchode je strašná tlačénica. Mama ma tlačí pred sebou. To nemám rád.

„Pozor, nevidíte, že de nemocný dítě?“ a rve ma do najväčšej skrumáže. „Uhni, dědku,“ povie pánovi, ktorý ako dědek vôbec nevyzerá a vrazí mu s mojou hlavou do brucha.

„Co děláš, trole?!“ zreve pán a dá mi facku.

„Au!“ kričím a skáčem do vzduchu, lebo sa nemám kam uhnúť.

„Počkej,“ povie mama, zdvihne ma a kopne pána do nohy.

„Jau, ty dobytku!“ zreve, lebo zabudla, že má žabky.

Pán sa chechce.

„Doufám, že sis zlomila všetky prsty, ty píčo,“ potom nás dav odnesie inam, nemôžem dýchať a je mi na vracanie.

Všetci mi šľapú po nohách a trieskajú ma taškami do hlavy. Nejaká pani ma pichla kvetinou do oka a ja nič nevidím. Každý, čo ide dovnútra, niečo nesie, iba my s mamou nie.

Všade na chodbách ležia ľudia na parádnych vozíkoch s kolieskami a mama hovorí:

„Tady je to jak v Urundi Burundi, to snad není možný, pětadvacet let po válce a sme jak u Stalingradu.“

Omylom potlačím jeden vozík s chrápajúcim pánom, ktorý má úplne modrú pusku ako strašidlo alebo ja, keď jem čučky. Vozík sa strašne rýchlo pohne a treskne do steny.

„Chcipni, ty zmetku!“ zreve modrý pán.

Nechápem, ako sa mohol tak rýchlo zobudiť. Mama chytí jeho vozík a buchne s ním ešte raz o stenu, až sa z nej odlúpne vápno.

„Na mýho kluka si držku nevotvírej, kříple!“

Mám mamu strašne rád. Ona nikomu nedovolí, aby ma bil.

„Svého kluka si mlátím sama,“ hovorí a to je teda pravda. Mláti ma furt.

Hrozne by som chcel takú vozíkovú posteľ. Premával by som sa po byte a možno aj po vonku. Vzal by som si na posteľ aj perinu a jazdil by som na nej ako na káre, normálne medzi autami. Keby som nabúral, nič by sa mi nestalo, lebo by

som sa pichol pod perinu. Mama mi, ale takú jazdiacu posteľ nikdy nekúpi, povie, že „nesere peníze“.

Keby som mal šťastie, zrazí ma auto ako Knotka, čo mu operovali slezinu, a mohol by som si užívať v nemocnici na jazdiacej posteli kľudne aj mesiac. Alebo by som mohol mať zlomenú chrbticu ako Přibil! Ten má dokonca parádny vozík, ktorý dostal zadarmo. To by bolo žúžo! Jeho mama vtedy plakala, že už nebude nikdy chodiť. No a čo, ja chodím, a je to o ničom. Jazdiť je oveľa lepšie.

Chcel by som modrý bicykel Eska, ako má Hoskovec. On je lakomý hajzel, lebo mi ho nikdy nepožičia. Vraj mu to rodičia zakázali.

Hoskovec má aj strašne tlstého brata Jiříka. Ten hajzel neni, ale je debil. Žije v ústave v Horním Maxově a iba hika. Na sobotu a nedeľu ho tí lakomí rodičia, ktorí mi nepožičajú bicykel, berú domov a Hoskovec s ním musí chodiť von. Jiřík sa vždy veselo smeje, keď ma vidí, cez svoje hrubočizné okuliare, ktoré sú fakt ako popolníky. Chudák Jirka je híkací debil a ešte aj slepý, najväčšia sranda je, že mu to vôbec nevadí.

Aj Jenda Berka, z ktorého si robíme stále srandu, má takéto popolníky. Vraj pätnásť dioptrií. Tie hrubé sklá mu robia obrovské oči a my mu hovoríme Bystrozraký. To je smiešne. Berka sa stále hrabe hrať s nami futbal, postavíme ho do bránky a snažíme sa ho strašne silno napáliť, najlepšie do hlavy. On tam stojí, žmúri oči a čaká na loptu, ktorú nevidí. Potom bác, dostane obrovskú petelicu do brucha alebo do okulárov, padne na hubu, hľadá ich a smrká krv. Mne je ho strašne ľúto, fakt ho nechcem napalovať, ale nemôžem si pomôcť, keď sa postaví, dám mu ďalšiu pumelenicu, a ešte sa mu smejem. To neni pekné. Večer sa zaňho pomodlím, aby sme ho nenapalovali.

„Nazdár, Hejkale,“ povie debilovi Jiříkovi, keď ho v sobotu stretnem.

To Hoskovec nemá rád. Oprie si bicykel a chce mi jednu dať, lenže ja si hneď vezmem kameň, aby som ho švacol. To ma naučil Dunka ešte v škôlke. Babička má pravdu, čo sa v mladosti naučíš, v starobe ako keby si našiel. Chvíľu si s Hoskovcom nadávame, on pritom stále pozerá na môj kameň, či ho nepustím a keď né, dá mi radšej hašlerku a ideme na lúku, kde sa cez zimu sánkujeme zo strašného kopca, čo sa mu hovorí Prďák. Teraz je ale úplné leto a ja skúšam vydrankat' ten bicykel aspoň na chvíľu.

„Fakt to nejde,“ povie Hoskovec, „táta by ťe zmlátil.“

„Čo to tu máš?“ opýtam sa a buchnem ho po vrecku.

Teším sa, určite v ňom má buchtu, pre Jirku.

„Jéžiš, cigarety! Musím je vodniť mám, bud' tady s bráchou,“ rozbehne sa a bicykel zabudne na tráve.

Pozeráme s Jiříkom na seba a on trochu zahíka.

„Hý...“

„Myslíš, že si mám zajazdit?“

„Hý, hý,“ zahíka Jiřík.

Naskočím na bicykel, aby si to nerozmyslel. Jiřík znova zahíka a chytí ma za ruku.

„Počkaj,“ povie mu, „ja prvý, ty si strašne tlstý.“

Skúsím sa rozbehnúť, ale ešte nikdy som sa nebicykloval. A tu na drnoch to duplom nie je sranda. Trochu sa bojím, že spadnem, teda nie trochu, ale aj dosť.

„Pod', pôjdeme spolu,“ povie Jiříkovi a tlačím ho hore, na sedadlo.

„Hý, hý, hýýý,“ teší sa.

Ruky sa mi zaboria skoro po lakety do sadla na jeho zadku, ale nakoniec ho vytlačím a držím z celej sily, aby nespadol.

„Šlap!“ kričím a on šlape.